

การประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา จัดทำสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตตรวจราชการที่ 5

อภิวัดน์ งามการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2549

ISBN 974-502-818-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อภิวัฒน์ งามการ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม)
..... กรรมการ
(ดร.การดี อนันต์นาวี)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม)
..... กรรมการ
(ดร. การดี อนันต์นาวี)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ ขาวหา)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เชาวัน มณีวงษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลมาจากการได้รับคำปรึกษา แนะนำ และได้รับความเอาใจใส่ดูแลอย่างดียิ่งจาก ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.การดี อนันต์นาวี รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์มาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อันเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิระ ชวหา รองศาสตราจารย์ เชาวัน มณีวงษ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู ประธานกรรมการโรงเรียนประถม มัธยมศึกษา และเอกชน ในเขตตรวจราชการที่ 5 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพ่อแม่พี่น้องและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความกรุณา ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจในการวิจัยในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี ที่ให้กำลังใจและช่วยตรวจเอกสารในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

คุณประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่คุณบิดา มารดา บุพการี และบูรพจารย์ ที่ได้ชี้แนะและวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในการศึกษา สมดังความมุ่งหมายทุกประการ

อภิวัฒน์ งามการ

46990772: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: การประเมินแผนกลยุทธ์/ ของสถานศึกษา/ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิวรรณ งามการ: การประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 (AN EVALUATION OF STRATEGIC PLAN OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION IN

INSPECTION, REGION 5) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ด., การศึกษานันต์นาวิ, กศ.ด., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ด. 111 หน้า ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-818-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินและเปรียบเทียบการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษาและสถานภาพที่ดำรงตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหาร ครูที่จัดทำแผนกลยุทธ์และประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 276 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับความเหมาะสมของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA) และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าด้านความสมบูรณ์ของแผนกลยุทธ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาพบว่า การประเมินความเป็นไปได้ของแผนและการประเมินปัญหาระหว่างดำเนินการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

46990772: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.ED (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: AN EVALUATION/ OF STRATEGIC PLAN OF SCHOOLS/ UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION

APIWAT NGAMKAN: AN EVALUATION OF STRATEGIC PLAN OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION IN INSPECTION, REGION 5.

THESIS ADVISORS: CHAROENWIT SOMPONGTAM, Ph.D., PARADEE ANANNAWEE, Ed.D., PIRAT WONGNAM, Ph.D. 111 P. 2006. ISBN 974-502-818-5

The purpose of this research was to an evaluation of strategic plan of schools under the office of basic education commission in inspection, region 5 as classified by school size and. The sample consisted of administrators 276 teachers involved in strategic plan and chair of basic education commissions in inspection pig ion 5. The statistics used for the analysis of the data were mean, standard deviation, One-way ANOVA and content analysis

The research resulted were as follows:

1. An evaluation of strategic plan of schools under the office of basic education commission in inspection, region 5 is classified by the schools. The level is high. The completed evaluation is high. We can rank the scores from high to low. First 3 items are the evaluation of lesson plan. The lesson plan is appropriate. Evaluate the lesson plan.

2. An evaluation of strategic plan of schools under the office of basic education commission in inspection, region 5 is classified by the position. The level is high. We can rank the scores from high to low. First 3 items are the evaluation of lesson plan. The evaluate the strategic. Evaluate the lesson plan.

3. An evaluation of strategic plan of schools under the office of basic education commission in inspection, region 5 is classified by the average score. The level is high. The completed evaluation is high. We can rank the scores from high to low. First 3 items are the evaluation of lesson plan. The evaluate the strategic. Evaluate the lesson plan.

4. The comparison of evaluation of strategic plan of school under the office of basic education commission inspection, region 5, classified by type of educational institution we found that the educational institution at primary school level, secondary school level and private school differ by statistical mean of .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5.....	10
การวางแผนกลยุทธ์.....	11
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินแผนกลยุทธ์.....	39
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิจัย.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	91
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก.....	98
ภาคผนวก ข.....	102
ภาคผนวก ค.....	104
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะการกำหนดกลยุทธ์ และความรับผิดชอบในแต่ละระดับกลยุทธ์.....	25
2	การตรวจสอบสถานะแวดล้อม.....	31
3	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกเป็นรายจังหวัดและขนาดโรงเรียน.....	56
4	สถานภาพ และข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	62
5	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ก่อนการดำเนินการ ด้านการประเมินความเป็นไปได้ของแผน.....	63
6	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ก่อนการดำเนินการ ด้านการประเมินความสมบูรณ์ของแผน.....	64
7	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ระหว่างการดำเนินการ ด้านการประเมินการดำเนินงาน.....	65
8	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ระหว่างการดำเนินการ ด้านการประเมินจุดเด่นจุดด้อย.....	66
9	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 ระหว่างการดำเนินการ ด้านการประเมินปัญหาระหว่างดำเนินการ.....	67
10	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 หลังดำเนินการ ด้านการประเมินผลผลิตตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมินการประเมินแผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	69
12 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมินการประเมินแผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามสถานภาพที่ดำรงตำแหน่ง.....	70
13 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมินการประเมินแผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา.....	71
14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา....	72
15 เปรียบเทียบรายคู่การประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการประเมินความเป็นไปได้ของแผน.....	73
16 เปรียบเทียบรายคู่การประเมินผลแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการประเมินความสมบูรณ์ของแผน.....	74
17 เปรียบเทียบรายคู่การประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการประเมินการดำเนินงานตามแผน.....	74
18 เปรียบเทียบรายคู่การประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการประเมินจุดเด่น จุดด้อย ของแผนกลยุทธ์.....	75
19 เปรียบเทียบรายคู่การประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการประเมินปัญหาระหว่างการดำเนินการ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	เปรียบเทียบรายการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการประเมินผลผลิตตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย..... 76
21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามสถานภาพ ที่ดำรงตำแหน่ง..... 77
22	เปรียบเทียบรายการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามสถานภาพ ที่ดำรงตำแหน่ง ด้านการประเมินความสมบูรณ์ของแผน..... 78
23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามประเภทของ สถานศึกษา..... 79
24	เปรียบเทียบรายการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามประเภทของ สถานศึกษา ด้านการประเมินความเป็นไปได้ของแผน..... 80
25	เปรียบเทียบรายการประเมินแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5 จำแนกตามประเภทของ สถานศึกษา ด้านการประเมินปัญหาระหว่างดำเนินการ..... 81
26	คำอ่านอาจจำแนกรายชื่อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับของการประเมิน แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5..... 104

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
2 ระดับของกลยุทธ์.....	26
3 ขั้นตอนการประเมิน.....	47

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University